

Téma

Poštovní služby
/ str. 2-6

Právo

Český telekomunikační úřad
/ str. 7

Názor

Obec, Jednota a pošta Partner?
/ str. 8

Úvodník

Malé obce musí držet pospolu. Uspěch se dostaví!

Pavel Eliáš z Českých Heřmanic informuje ve svém prvním úvodníku.

Vážené kolegyně a kolegové, starostky a starostové, je mou milou povinností oslovit vás ve formě úvodníku Informačního zpravodaje SMS ČR. Coby starosta malé východočeské obce jsem byl na podzimním republikovém shromáždění zvolen členem představenstva našeho sdružení. Rozhodnutí kandidovat do této vysoké funkce bylo dáno zejména mou snahou opřít se do řešení některých palčivých problémů našich obcí.

Neduhy venkova bychom jistě mohli popsat z různých úhlů pohledu – od komplikovaných mezilidských vztahů, přes zhoršování sociální situace občanů, až po stárnutí populace a vytlidňování obcí. Ačkoliv se mi to nepíše lehce, i zde však hrají velkou roli příjmy našich obcí, které přímo úměrně odrážejí naše možnosti, jak učinit z našich obcí kvalitní a atraktivní místa pro život. Je mi proto velkou ctí, že jsem byl nedávno ustanoven předsedou Pracovní skupiny SMS ČR pro financování samospráv, která nově zahrnuje nejen agendu rozpočtového určení daní, ale i oblast národních a evropských dotačních programů. Z této pozice se však v prvé řadě hodlám zasadit o prosazení takové změny RUD, jež by nám přece jen při-

znala oněch 7 miliard korun, které nám Senát na sklonku minulého roku o jeden jediný hlas odepřel... V tuto chvíli se z otázky RUD stává kromě tématu odborného také téma politické. Narážím tím zejména na tak zvané zákonodárné iniciativy krajů, které pomalu otevírají to klíčové – tedy legislativní proces. Ten v červnu vyvrcholí projednáváním novely RUD na půdě Poslanecké sněmovny. Jsem velmi rád, že jedním z krajů, které se do úsilí o posílení příjmů obcí z DPH aktivně zapojil, je náš „domovský“ Pardubický v čele s hejtmánem Martinem Netolickým. Zároveň věřím, že naši zákonodárci svůj pomyslný reparát z rozpočtového určení daní obcím nakonec složí a my, venkované, již od příštího roku pocítíme první výraznější navýšení našich obecních rozpočtů.

„Věřím, že naši zákonodárci reparát z RUD nakonec složí“

K tématu financování zároveň patří i příležitosti, které se (ne)otevírají obcím z náruče evropských strukturálních a investičních fondů. Za prioritu v tuto chvíli považuji jasný signál z venkovského prostoru, že právě zde uskutečněné projekty jsou nejméně rizikové, mají nejvyšší přidanou hodnotu a zároveň zde nejvíce převažuje poptávka nad kapacitami daných výzev. Cílem je, abychom v roce 2017 dosáhli takových změn v operačních programech, které by zhruba zdvojnásobily plánované alokace na projekty obcí a menších měst v regionech. S tím souvisí také nutné další posílení alokací směřovaných na venkov přes místní akční skupiny.

Posledním tématem, které zde chci trochu neorganicky zmínit, je dosah činnosti našeho sdružení v jednotlivých regionech, mezi starosty na venkově. Je jasné, že málokdo z nás zvládá mít veškerý přehled o novinkách v obecní samosprávě a o aktuální činnosti našeho sdružení. Přesto však z našeho středu musíme vybrat ty, kteří jsou ochotni k činnos-

ti pro druhé obce věnovat více času tak, aby starostové i v tom nejvzdálenějším regionu měli určitou oporu, a zároveň vedení SMS ČR informace o problémech, které je třeba rychle řešit. I proto se kolegové v našem kraji rozhodli rozšířit krajské představenstvo SMS ČR o nové členy, a to tak, že každý okres zde má svého zástupce. Za dobrou novinku považuji také možnost nominovat z každého kraje zástupce do odborných pracovních skupin našeho sdružení. Tento model vnímám jako inspiraci, kterou chci tlumočit i do ostatních krajů. Věřím, že se nám i tímto opatřením podaří upevnit pozici našeho „venkovského sdružení“, coby urputného bojovníka za práva i zájmy nás, obcí a menších měst.

*Pavel Eliáš
starosta městyse České Heřmanice
člen představenstva SMS ČR*

Termíny krajských shromáždění a seminářů do vašich diářů

Ústecký kraj 1. června 2016
krajské shromáždění

Zlínský kraj 27. června 2016
seminář chytré hospodaření s vodou

Královéhradecký kraj 28. června 2016
krajské shromáždění

Liberecký kraj 29. června 2016
seminář pozemkové úpravy

Kdo odpovídá za zajištění poštovních služeb na venkově?

Provoz pošt není jen forma ponikání, ale především veřejná služba

Zajistit poštovní služby na venkově je úkolem státu. Vyplývá to dokonce i z předpisů Evropské unie. Například podle čl. 3 odst. 2 Poštovní směrnice musejí členské státy zajistit, aby hustota pošt vyhovovala potřebám veřejnosti. Podle čl. 5 odst. 1 této Směrnice pak musejí být tzv. základní nebo také univerzální služby (obyčejné zásilky, doporučené zásilky, balíky, poštovní poukázky a některé další) poskytovány tak, jak veřejnost potřebuje. To samé pak vyplývá i z § 33 odst. 1 písm. a) zákona o poštovních službách - způsob poskytování základních služeb musí být v souladu s potřebami veřejnosti.

Zajistit, že tomu tak skutečně bude, je úkolem Českého telekomunikačního úřadu (Sokolovská 219, Praha 9, poštovní adresa: pošt. příhrádka 02, 225 02 Praha 025, elektronický kontakt: <http://www.ctu.cz/>). Zajišťováním poštovních služeb je nyní pověřen státní podnik Česká pošta. V žádném případě není úkolem obcí, aby se na zajištění poštovních služeb samy podílely. Starosta je jako kvalifikovaný zástupce místních občanů oprávněn požadovat od České pošty, aby řádně plnila své povinnosti. V případě, že věci nefungují tak, jak mají, může žádat o zásah i Český telekomunikační úřad.

Kdo to vše zaplatí?

Odpověď je prostá: veškeré náklady na zajištění poštovních služeb hradí zákazníci v cenách; to vyplývá mimo jiné i z § 33 odst. 5 zákona o poštovních službách. Není tedy naprosto žádný důvod, aby obce České poště na zajištění jejich služeb jakkoliv přispívaly; vše jí uhradí již nyní zákazníci. V té souvislosti je třeba upozornit na nepravdivé tvrzení České pošty o tom,

POŠTA OTEVŘENA:						
PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO	NE
8:00 - 12:00	8:00 - 12:00	8:00 - 12:00	8:00 - 12:00	8:00 - 12:00		
13:00 - 17:00	14:00 - 15:00	14:00 - 18:00	14:00 - 15:00	13:00 - 15:00		
PO UZAVŘENÍ TÉTO POŠTY JE OTEVŘENA POŠTA: 602 00 BRNO 2, BRNO MĚSTO, NÁDRAŽNÍ 418/3 PO-NE 01.00-2.30 HOD., A 03.00-24.00 HODIN						

Příklad relativně vhodně nastavené otevírací doby pošty, kdy jeden den má veřejnost možnost vyřizovat své potřeby až do 18 hod

že provozování venkovských pošt je pro ni „ztrátové“. Není tomu tak, veškeré náklady spojené s provozem i té nejzapadlejší pošty jí hradí v cenách její zákazníci. Aktuální argumentace České pošty spočívá v tom, že porovnává při jednáních se starosty příjmy venkovské pošty s jejími výdaji. Příjmy venkovských pošt jsou téměř vždy nižší než jejich výdaje, a tak tuto poštu prohlásí za „ztrátovou“. Jenže příjmy a výdaje jednotlivé pošty nemají žádnou spojitost, proto je taková argumentace falešná. Za poštovní služby se totiž platí u té pošty, u níž svou zásilku podáváme; poště, která zásilku adresátovi dodává, už zákazník nic neplatí, přitom právě její výdaje tvoří velkou část zaplacené ceny. A protože na venkově se podává jen málo zásilek (většina je jich podána ve velkých městech, ve kterých sídlí správní úřady, vedení významných společností, bank apod.), příjmy venkovských pošt téměř nikdy nestačí na pokrytí výdajů spojených s dodáváním venkovským adresátům. Rozdíl mezi příjmy a výdaji jednotlivých pošt (na venkově výdaje převyšují příjmy,

ve městech naopak příjmy daleko přesahují výdaje) je interní záležitostí České pošty. Pro veřejnost je podstatné jen to, že Česká pošta dostala zaplacené vše, co poštovní služba stojí; kde jí tato částka byla zaplacená, není podstatné.

Jaká má být síť pošt na venkově?

I tato odpověď je jednoduchá: taková, jaká je potřebná pro řádnou obsluhu tamních obyvatel. Současná síť zhruba 3200 pošt těmto potřebám v zásadě odpovídá. Je však třeba zdůraznit, že nejde jen o celkový počet pošt, ale také o jejich rozmístění po území státu. Vždy je třeba posuzovat, zda lidé v té dané obci mají možnost služeb České pošty bezproblémově využívat, anebo zda je jejich využívání spojeno s neúměrnými komplikacemi (nejbližší pošta je příliš vzdálena, pro návštěvu pošty v jiné obci není dobré dopravní spojení, otevírací doba místním občanům nevyhovuje atd.). Jestliže věci nejsou v pořádku, pak je povinností Českého telekomunikačního úřadu zasáhnout tak, aby do pořádku uvedeny byly. Bohužel, Český telekomunikační úřad své úkoly na poli poštovních služeb příliš neplní. Tak například s účinností od 1. ledna 2013 ve vyhlášce stanovil, že postačuje, aby u nás bylo jen zhruba 2100 pošt. Jak k takovému absurdnímu závěru ČTÚ došel, nikdy nevyšvětlil. Přesto však své rozhodnutí zatím odmítá revidovat. Nakonec se po masových protestech veřejnosti (například petice za zachování venkovských pošt, kterou iniciovalo SMS ČR měla na kontě přes 111 000 podpisů občanů, pozn. red.) věc vyřešila tak, že zákon o poštovních službách byl doplněn o ustanovení, podle něhož minimální počet pošt stanoví vláda. Ten tak nyní činí 3200. V té souvislosti znovu připomínám, že o rozmístění pošt rozhoduje výhradně jen to, co lidé potřebují. Tvrzení České pošty, že určitá pošta je ztrátová, a proto musí být uzavřena, je pouhou báčorkou – všechny náklady na její provoz dostane uhrazeny v cenách.

Co s provozovny „PARTNER“

Protože na venkově je využití pošt pocho-pitelně relativně malé, pracovníci pošty jsou během své směny vytiženi většinou jen málo, nabízí se spojit poskytování poštovních služeb s jinou činností. Tak tomu ostatně bývá i v zahraničí. V České republice zavedla Česká pošta pro takové provozovny označení „PARTNER“. Jejich podstatou je, že služby České pošty bude pro ni zajišťovat někdo jiný – místní podnikatel, nějaká instituce (třebas i obecní úřad). Takové řešení ovšem připadá v úvahu jen tehdy, pokud je ekonomicky racionální, pokud na něm vydělá nejen Česká pošta, ale i ten, kdo pro ni bude její služby zajišťovat. Dobrým příkladem je provozovna PARTNER na Božím Daru. Tam totiž obecní úřad provozuje po celý den a 7 dní v týdnu středisko služeb pro turisty; jestliže si k tomu přibralo i poskytování poštovních služeb, výhoda je oboustranná. Díky tomu má tamní veřejnost přístup k poštovním službám doslova kdykoliv, navíc náklady na jejich

zajišťování jsou malé, protože středisko by bylo v provozu i bez nich. Taková ideální situace je však dost vzácná. Záměr České pošty podstatně rozšířit síť provozoven PARTNER (který byl dokonce požehnán vládou) má jednu podstatnou vadu – míst, ve kterých je možná úspěšná symbióza podnikání či jiné činnosti s poskytováním poštovních služeb, není zase až tolik. Pokud se tedy Česká pošta snaží dosáhnout toho, aby zajištění poštovních služeb v dané obci převzala nebo zajistila sama obec, musí to být na základě absolutní dobrovolnosti. Není přípustné, aby Česká pošta vyvíjela na obce jakýkoliv nátlak (tak, jak se někde děje). Obec není povinna podílet se na zajištění poštovních služeb; to je úkolem státu. Pokud nabídku na poskytování služeb formou provozovny PARTNER obec z jakéhokoli důvodu odmítne, neznamená to, že by Česká pošta měla právo místní poštu zrušit. V té souvislosti je třeba uvést, že podmínky, jež v této souvislosti Česká pošta obcím nabízí, bývají často značně nevýhod-

né (úhrada placená Českou poštou nestačí na pokrytí nákladů aj.). Znovu je třeba připomenout, že Česká pošta má veškeré náklady na svou činnost uhrazeny v cenách placených jejími zákazníky. Není proto žádný důvod, aby ji obec na její činnost ještě přispívala – tak, jak se občas děje (bezplatné pronajímání prostor či dokonce jejich vybavování potřebným zařízením, finanční příspěvky v podobě provozu ztrátových provozoven PARTNER apod.). Pokud by se starostové setkali s jakýmkoliv, třebas i jen skrytým nátlakem na to, aby obec zřídila provozovnu PARTNER, doporučuji obrátit se se stížností jak na Český telekomunikační úřad, tak i na ministra vnitra (pod něhož státní podnik Česká pošta spadá).

*Ing. Eduard Prandstetter
bývalý ředitel odboru poštovních služeb
Českého telekomunikačního úřadu*

3 otázky pro ...

Jitka Ryšavá, starostka obce Řisuty, Středočeský kraj

Můžete, vážená paní starostko popsat, za jakých okolností došlo k tomu, že Vaše obec provozuje poštovní pobočku?

Okolností, proč jsme v naší obci přistoupili na projekt Pošta Partner, bylo hned několik. Tušení změn se objevilo již v roce 2013, kdy jsme byli osloveni Českou poštou. Pobočku se podařilo uhájit, ale v sousední obci Malíkovice byla pošta tehdy definitivně a bez náhrady uzavřena. V loňském roce za námi přišli manažeři České pošty opět a již nám představili konkrétní návrhy a podmínky s tím, že obecní úřady jsou oslovovány přednostně. Tou dobou jsme rekonstruovali budovu obecního úřadu a otevírali v ní novou mateřskou školu. Nabízela se možnost zredukovat prostory knihovny, zde umístit poštu a pracovní úvazek poštačky zkombinovat s prací ve školce. Stávající pracovnice pošty tuto pozici přijala, takže zastupitelstvo obce přechod na Partnera schválilo. V původní budově bychom pobočku zřídit nemohli, tam bychom ji nákladově nebyli schopni ufinancovat. Naopak, při přestěhování pošty na úřad se nám staré prostory uvolnily a můžeme zde naplánovat celkovou rekonstrukci a nové využití. Jednou z dalších výhod Partnera bylo, že se občanům urychlilo doručování. Poštačky z terénu nedoručené zásilky neodvážejí zpět na řídící poštu, ale ponechávají je na úřadě a v odpoledních hodinách jsou připravené pro klienty k vyzvednutí. No a posledním důvodem bylo, že máme v obci Jednotu a měli jsme obavy, aby nám poštovní pobočku neudělali v obchodě. Tato varianta pro nás byla nepřijatelná, přestože někde tento model možná funguje....?

Myslíte si, že úkolem místní samosprávy je také zajišťování poštovních služeb občanům?

Rozhodně si nemyslím, že úkolem obcí je zajišťovat poštovní služby. Ale protože diskutuji s mnoha starosty z celé republiky, kteří se u nás informují a zjišťují, jak jsme se „zaběhli“, tak si troufnu říci, že někteří starostové jsou ochotni pobočky převzít a to hlavně z odpovědnosti k občanům. Vnímám to tak, že obce by přistupovaly k obsluhování občanů dokonce lépe, než Česká pošta. Soudím tak podle toho, že ve větších městech jsou stále fronty lidí u obslužných okýnek a nikdo to neřeší, na malých obcích se zase zavíralo v době dovolených, lékařů, školeních atd., náhrada za pracovníka žádná. U nás například bylo od září 2015 zavřeno jen jediný den a to o Silvestra. Vše, co bylo potřeba pokrýt jsme zajistili sami s vyškoleným pracovníkem.

Jaké vidíte největší klady situace, kdy jako obec sami provozujete poštu a jaké jsou naopak zápory?

Určité klady i zápory jsem zmínila již v předchozích odpovědích, ale co je pro nás nejpodstatnější, to je otázka finanční. Na konci roku 2015 jsme byli ve ztrátě 8 tisíc korun. Zde byly zahrnuty náklady na vybavení prostor. Nyní, po uzavření prvního čtvrtletí jsme ve ztrátě 9 tisíc korun. Největší nákladovou položkou jsou mzdové náklady. Požadovali a doporučovali bychom navýšit základní provizi zhruba o 30%, abychom mohli relevantně zaplatit člověka, který má odpovídající vzdělání. Pracuje totiž s penězi a zároveň se od něho požaduje vstřícný vztah ke klientům. Ostatní provozní náklady jsme schopni si

vyrovnat prodejem určitého povoleného sortimentu. My jsme to tak učinili prodejem dálničních známek. Závěrem chci dodat, že pokud by byla vyšší základní provize, která by zajistila pokrytí mzdových nákladů na pracovníka, některé úřady by méně váhaly a Česká pošta by měla možná v současné době na obecních úřadech Partnerů mnohem více. Proslychá se, že pošta připravuje nový motivační program, takže očekávám a doufám, že bude pro Partnery příznivější.

Obce provozovat pošty všude nechťejí

V dubnu a květnu se téma pošt dostalo na pořad několika jednání

V pondělí 4. dubna zasedala v Praze Pracovní skupina SMS ČR pro veřejnou správu. Téma bylo jediné, rostoucí nespokojenost starostů s nabídkami převodu poštovní pobočky do režie obcí. Mezi přítomnými byli jak zástupci obcí oslovených Českou poštou tak i ti, kteří již provoz pošty nesou na bedrech své samosprávy.

Z mnoha diskusních příspěvků, které na jednání pracovní skupiny zazněly, vybíráme alespoň ty nejpodstatnější komentáře. „Obce nechťejí přijímat tak závažné rozhodnutí, jako je převzetí pošty do vlastní režie v době, kdy není výjasněno, jakou hustotu sítě poboček bude muset Česká pošta provozovat. Klíčová vyhláška totiž zatím nebyla vydána a starostové si nemají kde ověřit, zda v jejich obci může pošta bez náhrady skončit či ne,“ uvádí předseda SMS ČR Stanislav Polčák. Očekávanou vyhlášku má vydat Český telekomunikační úřad, avšak zatím se tak nestalo. Legislativní proces běží již půl roku a zatím bez jasného výsledku. Tento důležitý předpis bude upravovat podmínky pro rozmístění pošt, a to v návaznosti na Nařízení vlády 178/2015 Sb., které určuje povinnost provozovat 3200 pošt, tedy drtivou většinu všech současných poboček.

I v tomto nejistém období, kdy obce sice tuší, že pošta na jejich území bude garantována i legislativně, však Česká pošta oslovuje obce s žádostí o převod pošty do jejich režie. Jak uvádí Jiří Nekolný, starosta středočeské obce Višňová, „nabídka pokrývá asi polovinu reálných nákladů, které nám s provozováním pošty vzniknou. Obec tak pošta zatíží 110 tisíc korun ročně, což je výrazný dopad do rozpočtu.“ Starostka Jitka Ryšavá z Řisut, které již provozují poštu Partner od září 2015, jeho oba-

vy o dopad na rozpočet obce na jednání pracovní skupiny potvrdila. „Náklady, které z provozu pošty naši obec tíží, jsou vysoké a my se chceme obrátit na Českou poštu, aby zvýšila svůj podíl na provozu této pošty. Současné podmínky po prověření v praxi pokládáme za poněkud jednostranné.“ Česká pošta nakonec využila možnosti účastnit se prostřednictvím svého zástupce části jednání pracovní skupiny, kde byly zopakovány stávající informace prezentované jednotlivým starostům. Ti naopak tlumočili výhrady našeho sdružení a svých obcí. Jedná se o jednostranně nevýhodné smluvní podmínky pro provozování Pošty Partner – nízké doplatky ze strany České pošty na nákladech takové pošty, vysokou míru odpovědnosti a značné sankce ve smlouvách. Problémem je také otázka zaskoku v případě nemoci pracovníků pošty Partner, možnost jednostranně měnit podmínky uvedené v příloze smlouvy bez uzavírání dodatku a další. V těchto okruzích témat sdružení místních samospráv i nadá-

Koho Sdružení místních samospráv ČR v dubnu 2016 oslovilo s požadavkem přehodnotit program Pošta Partner?

- Prezident České republiky Ing. Miloš Zeman
- Předseda vlády České republiky Mgr. Bohuslav Sobotka
- Ministr vnitra České republiky Milan Chovanec
- Generální ředitel České pošty, s.p. Ing. Martin Elkan
- Předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu Ing. Jaromír Novák

le vyjednáva. Jedno z posledních setkání s vedením České pošty za přítomnosti předsedů dalších organizací místních samospráv se uskutečnilo v pondělí 9. května a vedlo k sumarizaci základních postojů k programu Pošta Partner. Zásadní otázkou pro naše sdružení zůstává otázka garancí zachování pošty v případě ukončení poskytování těchto služeb napřík podnikatelským subjektem. Shrnutí projednávaných bodů uvádíme v samostatném boxu.

Postoje SMS ČR, SMO a SPOV

1. Shoda panuje v tom, že se musí partneři vyvarovat zjednodušování a vždy se musí hledat dohoda. Když poštovní služby nepřevezme obec, bude Česká pošta hledat jiného partnera v daném území. Pošta bude smluvním stranám předávat kompletní materiály k projektu Pošta Partner.
2. Partneři se zaměří na smluvní povinnosti včetně odměn a pokut, tedy ekonomiku jako takovou. Snahou ČP bude nastavit systém tak, aby byl více motivační. Ke změně by - na základě vyhodnocení dosavadních výsledků - mohlo dojít od 1. července 2016.
3. Partneři se shodli, že snahou všech subjektů je zajistit dostupné poštovní služby v území. O dalším postupu v případě, že partner zanikne, se bude dále jednat.

Je Pošta Partner pro partnery výhodný?

Starosta Višňové Jiří Nekolný provedl ekonomické posouzení nabídky České pošty

I naši obec (Višňová ve Středočeském kraji) navštívila pracovnice České pošty a představila projekt Pošta Partner - (PP). Mimo jiné bylo zmíněno i to, že provize za služby zcela nepokryje náklady. A protože skutečné náklady tohoto projektu nezajímají jen mě, připravil jsem pro jednání v zastupitelstvu a následně i pro sousední starosty a členy Sdružení místních samospráv ČR materiál, který by měl pomoci vyhodnotit výhodnost nabízené spolupráce.

Použité podklady

Použil jsem materiál dodaný Českou poštou, který mimo jiné uvádí statistický přehled počtu transakcí za měsíc. Počet obyvatel v naší obci je 667, pobočka obsluhuje další tři obce. Je třeba zajistit dostatečnou plochu a dopravní obslužnost (15 m2). Pošta vybaví pobočku a uhradí náklady na datové připojení podle skutečné ceny (maximálně 2 490 Kč/měsíčně). Česká pošta ji zahrnuje do fixní odměny, nicméně termín odměna je v tomto případě (úhrada nutných nákladů) značně nepřesný.

Odměna má fixní a variabilní část

Fixní část se skládá z 6000 Kč při 15 hodinách provozu týdně. Při 20 hodinách se zvýší o 1000 Kč. Z toho se dá vypočítat, že za každou hodinu z prvních 15 hodin nabízí ČP 92,37 Kč/hod, ale na další hodiny již jen 46,19 Kč/hod! Rozšíření provozní doby tedy na účet partnera. Do fixní částky je zahrnut příspěvek na telefon 300 Kč měsíčně. Celkem nám vychází 7 300 Kč, tedy nikoliv 9 790 Kč, kde je zahrnuto datového připojení.

Variabilní část je tvořena provizí za transakce, prodej cenin, prodej pojištění, případně spoření. Součástí je odměna za kvalitu až 800 Kč měsíčně. Podle podkladů České pošty cca 3350 Kč. Celková roční odměna pak vychází na 127 800 Kč.

Jak je to s náklady?

Mzdové náklady. Obce při odměňování za-

městnanců postupují podle § 122 zákoníku práce a navazujících předpisů především Katalog prací, NV 257/2015 Sb., který pozici pracovníka na přepážce neobsahuje. Podle prozatímních jednání by mohla být v 7. třídě. Dalším problémem je, podle které stupnice NV 278/2015 Sb. se bude odměňovat? Odpověď jsem zatím nedostal ani z dotčených ministerstev. Pro obec by údajně mělo být výhodou, že by pracovníka přepážky využila i pro svou potřebu. Pak mu ovšem musí příznat tarifní třídu podle třídy nejvýše požadované práce. Bude-li vyšší, pak i poštovní služby budou placeny v této vyšší třídě! Odpracované hodiny nejsou jen hodiny pro veřejnost, ale je třeba počítat s delší pracovní dobou. (Předání pošty a přebírání od kurýra, příprava a úklid pracoviště před provozními hodinami a po nich, školení a podobně - minimálně o půl hodiny denně.

Pracovník má nárok na 5 týdnů dovolené a je normální, že může onemocnět. Pak je třeba zabezpečit náhradu. Pošta má k dispozici náhradní pracovníky, Obec bude muset nasmlouvat, proškolit a zaplatit další osobu. Je také nutné počítat s odvody a pojištěním. Počítám, že pracovníka zaměstnáme i pro obec a o odvody se podělíme.

Na webových stránkách MPSV <http://www.mpsv.cz/ppropo.php?ID=IPB078> se mimo jiné uvádí, že „platový systém je čtyřsložkový - tarifní odměna, osobní příplatek, příplatky k platu a odměny. Předpokládám, že je legitimní počítat s průměrnou úrovní všech složek odměny. Tak jsme se dostal k průměrnému platu.

Při zaměstnání pouze na 4,5 hodiny v 7. tarifní třídě, 6. tarifním stupni dle přílohy 4 jsou roční mzdové náklady včetně odvodů a strádání dovolené a 14 dnů nemoci pracovníkem na dohodu o provedení práce v sazbě 120 Kč/hod 199 476 Kč. Při zaměstnání na 8 hodin 355 719 Kč a při přepočtu podílů za 4,5 hodiny 200 092 Kč.

S provozováním pošty budou mít určité

práci i starosta a účetní a oběma to pohlí část jejich pracovního času (i Česká pošta má jistě své náklady na účetnictví, vedení provozu atd.). Vezmu-li tedy náklady na starostu a na účetní a vydělím fondem pracovní doby, zjistím v našem konkrétním případě, že hodina času účetní stojí obec 245 Kč a hodina času starosty 314 Kč. Za předpokladu, že každý z nich věnuje poštovní přepážce 1 hodinu týdně, představují roční náklady 29 046 Kč.

Provozní náklady: Každý na svém pracovišti během pracovní doby spotřebuje elektřinu, teplo, úklidové a toaletní potřeby, pracovní pomůcky, papír a toner do tiskárny. Platí se za telefonní připojení, vzniká odpad a spotřebovává se a vypouští voda. Do výpočtu jsem zahrnul roční částky za vodné (480), stočné (500), svoz TKO (1200), elektrickou energii (2104) a jen polovinu vytápění (6075).

Ačkoliv Česká pošta zabezpečí dodávku poštovního materiálu, razítka a tiskopisů, již se neuvádí jiný spotřební materiál: běžný kancelářský papír nebo toner do tiskáren, psací potřeby, toaletní papír, ručníky, mýdlo a podobně. To firmy svým zaměstnancům běžně hradí. Podle zkušenosti z obecního úřadu jsem odhadl částku na 2600 ročně. Hovorné je v odměně zahrnuto v částce 3 600 Kč ročně, a proto stejnou částku počítám i do nákladů.

Nepočítám náklady na vybavení, protože pobočku zřídí Česká pošta a nebudu počítat ani náklady na datové připojení, protože jsem nesouhlasil se zahrnutím částky do odměny.

Z návrhu smlouvy, který nám nejprve nebyl vůbec předložen, protože jsme si o něj neřekli, vyplývají povinnosti k pojištění majetku pobočky a pojištění odpovědnosti za škodu. Předběžně zjištěno u pojišťovny cca 10 000 Kč ročně.

Pobočka musí být umístěna v nějakém objektu, a to buď vlastním, nebo pronajatém, to znamená buď platit nájem, nebo uplatňovat do nákladů výdaje na opravy a také odpisy. Provozování ve vlastním objektu lze rovněž ocenit hodnotou ušlé příležitosti (o kolik přijdeme, když prostory nemůžeme pronajmout). V našem případě platila pošta nájemné ve výši 290 Kč/m2. Dnes má sice pronajatou podstatně větší plochu, ale pro nájem budu počítat právě 15 m2 a do stanu se na částku 4 350 Kč.

Celkové náklady za rok vychází 259 431 Kč.

Jak je patrné, přiznaná odměna ve výši 127 800 Kč v rámci projektu Pošta Partner v našem případě nestačí ani na úhradu mzdových nákladů! Z celkových nákladů pokrývá necelých 50 %!. Roční ztráta v našem případě představuje 131 631 Kč. Pokud bychom to promítli na 2400 plánova-

ných poboček, doplatí partneri na projekt Pošta Partner 316 milionů Kč.

Pár postřehů na závěr

Obvolal jsem několik provozovatelů Pošty Partner z obcí a také jednoho soukromého, který je Českou poštou uváděn jako vzorový. Zatímco obecní úřady se nákladovou stránkou příliš nezaobíraly a je pro ně prioritou zachování služeb v obci, soukromník mi sdělil řadu zajímavých informací. Ptal jsem se například, kolik hodin jako majitel firmy věnuje pobočce. Bylo mi řečeno, že asi tak 3 hodiny týdně. Já jsem do výpočtu zahrnul dvě (jednu účetní a jednu starosta). Po provozní době stráví pracovníce další půlhodinu zpracováním denní uzávěrky, předáním zásilek a převzetím zásilek od kurýra (započítal jsem do mezd). Podnikatel zjistil, že provoz pobočky dotuje z provozu prodejny a hodlá požádat obec o příspěvek na úhradu ztráty. Tak kde je ta výhodnost, o které pracovníci pošty hovoří?! Soukromník dále řekl, že rozhodně nestačí třídní školení. Zaměstnal u sebe jednu bývalou pracovníci pošty a jednu pracovníci ze své prodejny, která měsíc chodila na přepážku jiné pobočky na za- učení. Nejmenuji jen proto, že je smlouvou pod sankcemi zavázán k mlčenlivosti.

Obec Višňová

Za sebe říkám, projekt Pošta Partner uspoří náklady České poště, ale přenesení je na partnery. Není dotaženo odměňování u obcí (pro soukromé subjekty platí jiné zákony). Také znovuvybavení poboček nebude zadarmo a já mám pochybnosti o jeho smysluplnosti. Je otázkou, jak se budou na nákladech podílet obce, které pobočku nemají? Je správné, abychom v zastupitel-

stvu rozhodli, že budeme doplácet na službu i pro okolní obce? Ono je dost na tom, že doplácíme na provoz školy a školky, který výnos z rozpočtového určení daní nepokrývá.

Ing. Jiří Nekolný
starosta obce Višňová
místopředseda SMS ČR
Středočeského kraje

Vybrané názory starostů z redakční pošty

„... jako starosta jsem pod tlakem, jelikož pokud by se v naší obci zrušila pošta, tak to by mne nepochovali ani na místním hřbitově.“
Bc. T. V., starosta obce L.

„Pokud by si pošta ponechala jen úřady v těch místech, kde je výdělečná, pak ať stát veškeré peníze, které České poště dává, směřuje rovnou obcím.“
Bc. L. K., starostka obce D.

„My jsme úplně proti poště Partner v naší obci, protože stávající systém u nás funguje již od 15. 4. 1875 a velkým mínusem už bylo snížení provozní doby na 15 hodin v týdnu. Obce mají povinnosti už nyní tolik, že zaměstnancům nezbyvá čas na práci s lidmi, kvůli kterým je samospráva na obci zřízena. Braňte nás.“
M. K., starosta obce K.

„Takto jednostranně sepsanou smlouvu jsem snad ještě ani neviděl, máme asi 50 povinností a právo žádné. Momentálně je nás pošta v provozu 10 hodin týdně, ale po nás už je požadováno 15. Tomu říkám férova nabídka. A kde jsou skutečné náklady na hrazení provozu a všeho s tím souvisejícího? Jen blázen by ji mohl podepsat.“
F. B., starosta obce P.

„Dříve na celý rajon stačila jedna paní na kole a vozila peníze, listovní zásilky, malé balíky i tisk. Dneska to „zoptimalizovali“, jezdí dvě baby autem a pro většinu balíků či doporučených zásilek si stejně musíte zajít na pobočku, protože doručovatelka už z auta vystupuje s vypsáním oznámením o uložení zásilky, které vhazuje do schránky automaticky.“
J. M., starosta obce V.

„Nápad, že by starosta obce dělal poštáka, je vcelku logický, protože už bude chodit po domech zjišťovat, kdo jak topí, tak to bude mít při cestě. Zároveň by mohl při cestě třeba odchytil volně pobíhajícího psa a mohl by při tom rozvážet děti ze školy a školky, to by nemusel chodit k poštovním schránkám a dával by to děckám přímo v autě a odpadl by problém s hromadnou dopravou dětí. Většinou jsou čistírní odpadních vod na konci obcí, tak to by na koci trasy mohl třeba udělat údržbu, alespoň by si nikdo nevšiml, že se z toho všeho pos***. (jedná se o politicky nekorektní výraz)“
Ing. M. K., starosta obce T.

Kdo reguluje poštovní služby? Český telekomunikační úřad

Právo

Co dělat, když dojde v obci k omezení kvality a dostupnosti poštovní služby? Na koho se v této věci obracet? Existuje úřad či instituce, který může přístup České pošty ovlivnit?

Hlavním arbitrem ve věci poštovní sítě a poštovních služeb je Český telekomu-

nikační úřad. Když vznikne problém, je dobré se na něj obrátit s žádostí o sjednání nápravy. Je však nutné vědět, že ČTÚ může ovlivňovat pouze ty aspekty, které se týkají hustoty sítě pošt, otevírací dobu a parametry poskytování základních poštovních služeb. Jedná se o níže uvedené služby.

(pošta například může být uzavřena těsně před příjezdem autobusu, kterým se lidé vrací ze zaměstnání).

Další nepříjemné situace mohou nastat při záměrech České pošty převést provoz pobočky na třetí osobu. Provozovat poštu tak v určitých případech může i obec. Je však důležité vědět, že v řadě obcí je pošta provozována povinně a Česká pošta, s.p. nemůže přikročit ke kompletnímu zrušení pobočky. Z hlediska legislativy se však nerozlišuje, zda pobočku provozuje přímo Česká pošta, s.p., nebo třetí subjekt ve formě tzv. franšízy. Níže uvádíme pravidla, kterými se řídí hustota a dostupnost poštovní sítě.

ZÁKLADNÍ SLUŽBY PODLE VYHLÁŠKY Č. 464/2012 Sb.	MÍSTO DODÁNÍ	OBCHODNÍ NÁZEV POŠTOVNÍCH SLUŽEB ČESKÉ POŠTY
Služba dodání poštovních zásilek do 2 kg	Česká republika	Obyčejné psaní
	zahraničí	Obyčejná zásilka
Služba dodání poštovních balíků do 10 kg	Česká republika	Obyčejný balík
	zahraničí	Standardní balík
Služba dodání peněžní částky poštovním poukazem	Česká republika	Poštovní poukázka A
		Poštovní poukázka B
	zahraničí	Poštovní poukázka C, D
Služba dodání doporučených zásilek	Česká republika	Doporučené psaní
	zahraničí	Doporučený balíček
Služba dodání cenných zásilek	Česká republika	Cenné psaní
		Cenný balík
	zahraničí	Cenné psaní
Služba bezúplatného dodání poštovních zásilek do 7 kg pro nevidomé osoby	Česká republika	Obyčejná slepecká zásilka
		Doporučená slepecká zásilka
	zahraničí	Obyčejná slepecká zásilka
Služba dodání tiskoviny nového pytle	Česká republika	Doporučená slepecká zásilka
	zahraničí	Obyčejný tiskovinový pytel
		Doporučený tiskovinový pytel

Veškeré stížnosti a žádosti o sjednání nápravy při porušení kvality a dostupnosti poštovních služeb je tak potřeba adresovat právě tomuto úřadu. Postup stížnosti lze uplatnit například při nekalitním rozno- su zásilek nebo při nevhodné otevírací době pobočky pošty

Typ obce	Povinnost zachování pošty	Minimální otevírací doba	Forma ochrany pobočky
Obec nad 2500 obyvatel	ANO**	Min. 15 hod. týdně, otevře- no musí být každodenně	Vyhl. ČTÚ 464/2012 Sb. *; Nařízení vlády 178/2015 Sb.
Obec s matrikou	ANO**	Min. 15 hod. týdně, otevře- no musí být každodenně	Vyhl. ČTÚ 464/2012 Sb. *; Nařízení vlády 178/2015 Sb.
Obec s úplnou ZŠ (oba stupně)	ANO**	Min. 15 hod. týdně, otevře- no musí být každodenně	Vyhl. ČTÚ 464/2012 Sb. *; Nařízení vlády 178/2015 Sb.
Obec, v níž je zřízen obecní stavební úřad	ANO**	Min. 15 hod. týdně, otevře- no musí být každodenně	Vyhl. ČTÚ 464/2012 Sb. *; Nařízení vlády 178/2015 Sb.
Ostatní obce	ANO, čas- tečně (**)	Není nařízena	Nařízení vlády 178/2015 Sb.

* předpokládá se, že v nejbližší době bude tato vyhláška nahrazena novým předpisem, který bude reagovat na povinnost České pošty provozovat celkem minimálně 3200 pošt.
** legislativa nerozlišuje provozovatele, může jím být Česká pošta, s.p., ale také např. obec nebo jiný subjekt.

*** dále musí být povinná pošta (zjednodušeně) zřízena v území i mimo uvedené případy tak, aby maximální dojížděková vzdálenost na nejbližší další povinnou poštu nečinila více než 10 kilometrů.

Často kladené dotazy na téma poštovní služby

Máme v obci matriku a Česká pošta nám přesto opakovaně nabízí provozovat poštu ve vlastní režii formou Pošty Partner. Lze dosáhnout zachování pošty?

Ano, o poštu se ve Vaší obci nemusíte bát, protože se jedná o poštu povinnou již dle stávající vyhlášky ČTÚ 464/2012 Sb. V současnosti se očekává vydání nové vyhlášky, která nároky na hustotu poštovních poboček ještě zpřísní. Česká pošta tak teoreticky může akorát snížit pracovní dobu pobočky na 15 hodin týdně a případně převést poštu pod soukromého provozovatele modelem franšízy. Legislativa totiž nerozlišuje pobočku provozovanou Českou poštou a případnou třetí osobou. Provozování pošty soukromým podnikatelem je však značné podnikatelské riziko. Nároky na kvalitu i složitost provozování pošty jsou totiž značné.

V naší obci se po zavedení motorizova- ného doručování rapidně zhoršila kva-

lita poštovních doručovacích služeb. Zásilky bloudí po obci, doporučené dopisy jsou oznamovány do schránky i lidem, kteří jsou prokazatelně doma a mnoho dalšího. Stěžoval jsem si na nejbližší poště, ale nedošlo k nápra- vě. Kam se obrátit?

Motorizace doručování a související prů- vodní jevy jsou předmětem mnoha stížnos- tí starostů. Zpravidla se jedná o zásadní změnu roznosu zásilek po obci, která maximalizuje často i vícečetnou dojíždku poštovních doručovatelů do obce v prů- běhu dne. Ačkoliv se nám organizace dor- učování může zdát jakkoliv nevhodná, je výsostným právem České pošty upravit si provozně-technické parametry všech procesů podle svých potřeb. Naopak, starostové reprezentující veřejnost dané obce, však oprávněně požadují, aby tyto organizační změny neměly žádný negativní vliv na kvalitu doručovací služby. Požada- vek na kvalitu doručování se opírá o zákon o poštovních službách, který určuje také

dozorový orgán – Český telekomunikační úřad. Ten provádí šetření, uděluje pokuty a nařizuje nápravná opatření. Veškeré pod- něty proto doporučujeme směřovat tam. Kontakty jsou uvedeny na webu: <https://www.ctu.cz/kontakt>.

Česká pošta v naší obci provozovala terminál Sazky. Nyní na pobočce není a občané si stěžují. Pošta jeho navrácení neplánuje. Lze se bránit?

V této věci bohužel není možné dosáhnout nápravy jinak, než jednáním s Českou poštou, s. p. Jde totiž o obchodní služ- bu, která není legislativně regulována a je dobrovolným rozhodnutím tohoto podniku, zda ji bude na dané pobočce poskytovat, či nikoliv. Podobně je to také se všemi bankovními službami, které bohužel ne- podléhají regulaci poštovních služeb, kte- rou provádí Český telekomunikační úřad. SMS ČR se nicméně snaží, aby alespoň jednoduché bankovní služby patřily mezi povinné poskytované služby na poštovních pobočkách.

Obec, Jednota a pošta Partner?

V rubrice Názor přinášíme postřehy z jedné jihomoravské obce

Jako jeden z mnoha jsem se zúčastnil dotazníkového šetření SMS ČR ohledně dostupnosti poštovních služeb. V naší obci Pavlice poštu Partner provozuje Jednota spotřební družstvo, Moravský Krumlov. Jedná se o klasický obchod se smíšeným zbožím.

Úroveň poskytovaných služeb zatím hodnotit nemohu, personál se teprve zaškoluje. Pošta Partner 1. stupně je v naší obci teprve od 1. dubna 2016.

Obavu o budoucnost pošty v naší obci samozřejmě mám, protože **když se Jednotě přestane provozování pošty „vyplácet“, tak vypoví České poště smlouvu a nikdo ji nepřinutí poštu dále provozovat. Poštu Partner jsme se nicméně rozhodli ve vlastní režii neprovozovat proto, že by to bylo pro naši obec nevýhodné z několika hledisek:**

1) I přesto, že Česká pošta tvrdí, že provozovatel Pošty Partner bude od pošty dostávat finance za jednotlivé transakce, tak po dotazech u obcí, kde Pošta Partner již funguje, jsme zjistili, že by naše obec musela na provoz doplácet mezi 100 až 180 tisíci korun ročně. A na to při ročním rozpočtu cca 5 700 000,- Kč, splátkách úvěru za kanalizaci atd., nemáme.

2) Dále v budově obecního úřadu nemáme vhodné prostory, kde bychom mohli poštu umístit.

3) A také bychom museli přijmout pracovní sílu, která by v Poště Partner pracovala. Já, ani paní účetní bychom to nestíhali.

Dovolím si popsat celý proces, jak naše obec „přišla“ k poště Partner. Naše obec Pavlice (okres Znojmo) má necelých 470 obyvatel. V naší obci pošta nikdy nebyla. Pošta byla vždy v sousední obci Grešlové Mýto. Tyto dvě obce jsou zástavbou „srostlé“ k sobě. Kdyby mezi těmito obcemi nebyla značka označující začátek

a konec obce, nikdo by nepoznal, že se jedná o obce dvě. Obec Grešlové Mýto má přibližně 200 obyvatel. A Česká pošta se tam rozhodla, že zruší místní pobočku (která měla otevírací dobu po-pá 8-9 hod a 14-16 hod).

Nejprve přišel zástupce České pošty za starostou Grešlového Mýta, aby pobočku provozovala obec. V té době jsme společně začali zjišťovat, jestli se nám to vyplatí a kolik budeme muset doplácet. A zjistili jsme, že by to bylo pro obec nevýhodné, jak jsem uvedl výše. Všechny obce, kterých jsme se ptali, tak na poštu Partner doplácí. Částky se liší podle toho, jak je pobočka využívána a jaký stupeň pošty Partner v obci mají. Zastupitelstvo obce Grešlové Mýto proto rozhodlo, že o provozování pošty Partner nemá zájem.

V této době v médiích proběhlo vyjádření pana ministra Chovance, že pokud obec nebude se zrušením pobočky pošty souhlasit, tak ji Česká pošta nemůže zrušit. Pan starosta Grešlového Mýta tedy napsal dopis, že se zrušením pobočky nesouhlasí. Odpověď zástupce pošty bylo následující: „*My tedy poštu nezrušíme, ale pozveme si sem hygienika a ten až to tu uvidí, tak pobočku dočasně uzavře.*“ A naznačil, že tato dočasnost bude navždy. Protože jak víme, tak jednotkou dočasnosti je jeden furt...

A jelikož v Grešlovém Mýtě nejsou žádní podnikatelé, kteří by mohli poštu provozovat, oslovila Česká pošta naši obec Pavlice. I my jsme poštu Partner z výše zmíněných důvodů odmítli (z důvodu doplácení na provoz, nedostatek vhodných prostor, přijetí pracovní síly). „Naštěstí“ je u nás v obci prodejna se smíšeným zbožím Jednota Moravský Krumlov, která má zatím o provozování Pošty Partner zájem. Ta tedy s Českou poštou uzavřela smlouvu a od

1. dubna letošního roku je pošta umístěna v obchodě, a to i přes protesty obou prodáváků. Ty byly postaveny před hotovou věc. Budete i poštovní úřednice a hotovo. Předpokládám, že **většina poštovních úřednic má vzdělání v oboru. Prodávákům musí stačit třídní kurz.** Ale to už Českou poštu nezajímá. Jednoduché operace, jako poslat třeba doporučený dopis, které se dělají pravidelně, to se naučí. Ale u složitějších finančních operací mám obavy. Jednota teď po naší obci také chce příspěvek ve výši 20 000,- Kč na stavební úpravy prodejny spojené s vybudováním prostor pošty Partner. Jak ale máme z obecních peněz podpořit soukromý subjekt, to už nám neřekli... Nenarážíme tak na problém nedovolené veřejné podpory?

Rozsah otevírací doby pošty (15 hodin týdně) zůstal zachován (po, st 8:30 – 10:30, 15:00 – 16:30, út, čt 8:30 – 10:30, pá 8:30 – 10:30, 15:00 – 16:00, so 8:00 – 9:00). Mrzí mě, že je to zase rozhodnutí z Prahy od stolu a že zástupci České pošty neřikají v médiích pravdu (tvrdí, že Partner není ztrátový). I jednání zástupců České pošty bylo povýšené a nařizující (chcete nebo jdeme pryč). V okolí se nyní tato záležitost týká více obcí. Česká pošta má určený počet poboček, kterých se zbaví a přes to „nejede vlak“. To, že se na malých obcích dostáváme do doby před Marií Terezií (vše se ruší), nikomu nevadí. Přemýšlím, jestli má vůbec smysl platit daně státu, když si (vůbec na malých obcích) stejně děláme všechno sami. Jsou přece činnosti, které logicky nebudou nikdy výdělečné... Hlavně, že je na platy vrcholných manažerů (státních podniků). Ale to už je zase jiná pohádka...

*Ing. Pavel Nechvátal,
starosta obce Pavlice
Jihomoravský kraj*

Obec Pavlice

Kontakty na SMS ČR: Adresa sídla SMS ČR je Zlín - Prštné, Nábřeží 599, 760 01, telefony: 577 688 103, 604 345 806, internet: www.smscr.cz, email: info@smscr.cz, Informační zpravodaj SMS ČR vydává Sdružení místních samospráv ČR se sídlem Zlín 760 01, Nábřeží 599, IČ: 75130165, www.smscr.cz, info@smscr.cz, místo vydání Zlín, dat. vydání 31.5.2016, 2/2016, ev.č. MK ČR E 20029. Výkonný redaktor: Mgr. Tomáš Chmela; Grafické zpracování: Ing. Petr Machůl +420 776 160 680; Informační zpravodaj SMS ČR je výstupem projektu Společně pro udržitelný rozvoj venkova v roce 2016. Dotace na tento projekt byla poskytnuta ze zdrojů Ministerstva pro místní rozvoj. Použité fotografie: Archiv SMS ČR, archivy obcí, Tomáš Chmela.

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**